

**Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет**

МАТЕРІАЛИ

**I Міжнародної науково-практичної
дистанційної конференції**

***«Проблематика та
інноваційна парадигма
розвитку економіки, бізнесу
та HR-інжинірингу»***

**11-12 листопада 2021 року
м. Хмельницький**

ISBN 978-617-7600-80-9
УДК: 331.101:330.341.1
ББК: 65

*Рекомендовано до друку науково-технічною радою
Хмельницького національного університету,
протокол № 9 від 20.10.2021*

В збірнику представлені матеріали І міжнародної науково-практичної дистанційної конференції «Проблематика та інноваційна парадигма розвитку економіки, бізнесу та hr-інжинірингу», яка була організована кафедрою управління персоналом і економіка праці Хмельницького національного університету за підтримки місцевих органів самоврядування, партнерських організацій та університетів.

Проаналізовано антикризове управління персоналом в умовах системної економічної кризи та зовнішньої міграції населення; визначені основні вектори розвитку HR-інжинірингу як інноваційної технології організації діяльності персоналу в системі корпоративної архітектури організації; досліджено стратегічні домінанти подальшого розвитку та вдосконалення управління персоналом в емерджентній економіці; встановлені та обґрунтовані ключові аспекти демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики в процесі масштабної трансформації національної економіки; доведено об'єктивну необхідність застосування цифрових технологій в управлінні економічними системами та персоналом організації; досліджено математичні методи, моделі та інформаційні технології дослідження управлінських та економічних систем.

П.78 Матеріали І Міжнародної науково-практичної дистанційної конференції «Проблематика та інноваційна парадигма розвитку економіки, бізнесу та hr-інжинірингу» : 11-12 листопада 2021 р. [Електронний ресурс] / М-во освіти і науки України, Хмельницький. нац. ун-т. – Хмельницький : ХНУ, 2021. – с 394.

Редакційна колегія:

Ведерніков М.Д., д.е.н., проф.; **Волянська-Савчук Л.В.**, к.е.н., доц.;
Данілкова А.Ю., к.е.н.

© Автори статей, 2021

Організаційний комітет

Почесний голова науково-програмного комітету конференції:

Матюх Сергій *Кандидат економічних наук, доцент, ректор*
Анатолійович *Хмельницького національного університету*

Голова науково-програмного комітету конференції:

Скиба Микола *Доктор технічних наук, професор, заслужений*
Єгорович *працівник народної освіти, відмінник освіти України,*
член-кореспондент Національної академії
педагогічних наук України, голова Вченої ради
Хмельницького національного університету

Члени науково-програмного комітету конференції:

Синюк Олег *Доктор технічних наук, професор, проректор з*
Миколайович *наукової роботи Хмельницького національного*
університету

Колот *Доктор економічних наук, професор, заслужений діяч*
Анатолій *науки і техніки України, проректор з науково-*
Михайлович *педагогічної роботи ДВНЗ «Київський національний*
економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Ведерніков *Доктор економічних наук, професор, академік*
Михайло *Академії економічних наук України, завідувач кафедри*
Данилович *управління персоналом і економіки праці*
Хмельницького національного університету

Нижник *Доктор економічних наук, професор, заслужений діяч*
Віктор *науки і техніки України, академік Академії наук*
Михайлович *Вищої школи України, академік Академії економічних*
наук України, проректор з науково-педагогічної
роботи Хмельницького національного університету

Лопатовський *Кандидат економічних наук, доцент, проректор з*
Віктор *науково-педагогічної роботи Хмельницького*
Григорович *національного університету*

Бондаренко *Кандидат економічних наук, професор, декан*
Микола *факультету економіки і управління Хмельницького*
Іванович *національного університету*

Захарова *Доктор економічних наук, професор, професор*
Оксана *кафедри економіки та управління Черкаського*
Володимирівна *державного технологічного університету*

І Міжнародна науково-практична дистанційна конференція «Проблематика та інноваційна парадигма розвитку економіки, бізнесу та HR-інжинірингу»

Волянська-Савчук Леся Вікторівна Чернушкіна Оксана Олександрівна	Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету
Базалійська Наталія Петрівна Зелена Марія Іванівна	Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету
Кошонько Олена Василівна Горбатюк Олександр Вікторович	Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету
Мантур-Чубата Олена Сергійвна Глушко Тетяна Володимирівна	Кандидат економічних наук, старший викладач кафедри управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету
Відповідальний секретар науково-програмного комітету конференції:	
Шелест Євгенія Олександрівна	Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету
Технічний секретар науково-програмного комітету конференції:	
Данілкова Анастасія Юрївна	Кандидат економічних наук, старший викладач кафедри управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету

Партнери – учасники конференції

Навчальні заклади України

- Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
- Відокремлений структурний підрозділ «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж Київського національного торговельно-економічного університету»;
- Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»;
- Дніпровський державний аграрно-економічний університет;
- Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ;
- Донецький державний університет управління;
- Донецький національний технічний університет;
- Донецький національний університет ім. Василя Стуса;
- Західноукраїнський національний університет;
- Інститут економіки промисловості НАН України;
- Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України;
- Інженерний навчально-науковий інститут Запорізького Національного Університету;
- Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана;
- Київський національний торговельно-економічний університет;
- Київський національний університет ім. Тараса Шевченка;
- Національна металургійна академія України;
- Національний аерокосмічний університет ім. Миколи Єгоровича Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»;
- Національний університет «Запорізька політехніка»;
- Національний університет біоресурсів та природокористування України;
- Одеський національний економічний університет;
- Подільський державний аграрно-технічний університет;
- Східноукраїнський національний технічний університет;
- Уманський державний педагогічний університет;
- Університет державної фіскальної служби України;
- Університет економіки і підприємництва, м. Хмельницький;
- Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця;
- Черкаський державний технологічний університет;
- Чернівецький торговельно-економічний інституту Київського національного торговельно-економічного університету.

I Міжнародна науково-практична дистанційна конференція «Проблематика та інноваційна парадигма розвитку економіки, бізнесу та HR-інжинірингу»

Партнери - організації

- *Хмельницька обласна рада;*
- *Хмельницька міська рада;*
- *Спілка економістів України;*
- *Національна служба посередництва і примирення в Хмельницькій обл.;*
- *Хмельницька Торгово-промислова палата;*
- *Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс»;*
- *Державне підприємство «Державний дорожній науково-дослідний інститут ім. М.П.Шульгіна».*

Навчальні заклади інших країн

- *Естонський університет прикладних наук, м. Таллінн, Естонія;*
- *Учреждение образования «Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации»;*
- *Мишкольцский университет (Венгрия);*
- *Учреждение образования «Гомельский государственный университет им. Франциска Скорины»;*
- *Институт механики металлополимерных систем им. В.А. Белого Национальной академии наук Беларуси;*
- *Економіко-гуманітарний університет, м. Бельсько-Бяла, Польща.*

Секція 1. Антикризове управління персоналом в умовах системної економічної кризи та зовнішньої міграції населення	
Мантур-Чубата О. С., <i>Особливості управлінської праці в лікарняних закладах в умовах COVID-19</i>	17
Мантур-Чубата О. С., Пархоμεць Ю. Б., <i>Проблеми оплати праці працівників підприємств в галузі охорони здоров'я</i>	20
Горбатюк О. В., <i>Формування мотивації працівників аграрного сектору</i>	22
Волянська-Савчук Л. В., П'ятак К. Ю., <i>Антикризове управління персоналом в умовах пандемії</i>	24
Данілкова А. Ю., <i>Особливості організації праці в умовах пандемії COVID-19</i>	26
Данілкова А. Ю., Кушнір М. Л., Устичук О. В., <i>Вплив пандемії COVID-19 на організацію праці</i>	29
Грабовська І. В., <i>Антикризове управління персоналом в умовах економічної нестабільності та пандемії COVID-19</i>	32
Капітанець С. В., <i>Проблеми та загрози кадрової безпеки в органах публічної влади країн з перехідною економікою</i>	34
Дороніна М. С., Литовченко І. В., <i>Формування і розвиток освітньо-фахового потенціалу виробничої організації</i>	38
Дороніна О. А., <i>Антикризова кадрова політика як універсальний інструмент соціально-економічного управління</i>	43
Шелест-Шумиляс Е., <i>Страхование рисков инвестирования в человеческий капитал</i>	45
Єлецьких С. Я., Брижниченко В. Є., <i>Актуальні проблеми управління персоналом великих промислових підприємств в умовах економічної кризи</i>	47
Мицицей Т. Д., <i>Особливості управління персоналом front-office туристичного підприємства</i>	49
Москвічова О. С., <i>Механізм управління конкурентоспроможністю персоналу туристичного підприємства</i>	52

І Міжнародна науково-практична дистанційна конференція «Проблематика та інноваційна парадигма розвитку економіки, бізнесу та HR-інжинірингу»

Паюк С. В., Мінімальні гарантії в трудовому праві: поняття, зміст, специфіка правового регулювання	212
Лебедев І. В., Давиденко І. В., Соціальні аспекти виконання програми «Цілі сталого розвитку України»	215
Антонюк В. П., Людський капітал для інноваційної економіки: проблеми формування в Україні	218
Гончарова С. Ю., Проблеми гідної праці в умовах соціалізації економіки	221
Власенко І. В., Роль управління якістю та конкурентоспроможністю продукції в підвищенні конкурентоспроможності підприємства	223
Захарова О. В., Прокопенко О. В., Відповідність тенденції розвитку ринку праці України світовим трендам	226
Капінос Г. І., Ларіонова К. Л., Ринок праці в умовах масштабної трансформації економіки України: генезис і перспективи розвитку	228
Момот С. В., Аргументи щодо доцільності поширення принципів соціальної відповідальності бізнесу	231
Демченко К. О., Методичні підходи вимірювання соціальної безпеки регіону	233
Кратт О. А., Зайнятість населення у контексті синтезу попиту та пропозиції	236
Костишина Т. А., Степанова Л. В., Костишина А. І., Інноваційно-інтелектуальні чинники розвитку освіти в умовах змін	238
Ларіонова К. Л., Палічук О. О., Проблеми розвитку вітчизняного ринку праці в умовах пандемії	240
Секція 5. Концептуальні основи розвитку та вдосконалення обліку, аналізу та аудиту в умовах застосування новітніх інформаційних технологій	
Данілкова А. Ю., Макорта І. Ю., Колмик А. І., Концептуальні засади розвитку обліку, аналізу та аудиту в умовах застосування новітніх інформаційних технологій	244
Овод Л. В., Ковцун М.В., Удосконалення аналітичного обліку виробництва та готової продукції сільськогосподарських підприємств	246

підприємство одержить здатність покращити ефективність функціонування, зміцнити конкурентні переваги в галузі та задовольнити потреби своїх споживачів.

Література

1. Андерсен В. Регіональна конкуренція як фактор соціально-економічного розвитку України в умовах глобалізації. URL: <http://www.kennan.kiev.ua>

2. Журан О.А. Умови формування характеристик конкурентоспроможності підприємств : Дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Одеський національний політехнічний ун-т. Одеса, 2006. 183 с.

ЗАХАРОВА О.В.

Черкаський державний технологічний університет

ПРОКОПЕНКО О.В.

Естонський університет прикладних наук, м.Таллінн, Естонія

ВІДПОВІДНІСТЬ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ СВІТОВИМ ТРЕНДАМ

Поточний стан розвитку ринку праці та тенденції його зміни у часі є одними з найбільш красномовних індикаторів, що визначають перспективи соціально-економічного прогресу в країні. Залежно від того, які тренди було досягнуто у розвитку ринку праці країни можна робити фахові висновки про наявність та швидкість позитивних змін, що будуть відбуватися у найближчі роки у найбільш важливі сфері країни – соціально-економічній. Тому особливу актуальність така можливість представляє для країн, що сьогодні знаходяться у важкому кризовому стані функціонування економіки, так як своєчасне ґрунтовне визначення трендів розвитку ринку праці дозволить вносити коригування в стратегічні управлінські рішення, що приймаються на найвищому рівні і тим самим буде сприяти оздоровленню економіки.

У 2021 р. психологічний тиск на людину збільшився через посилення впливу COVID-19, що провокує загострення таких негативних психологічних станів як стрес та тривога, які носять затяжної характер та переходять у депресію. Тому HR-менеджери провідних компаній світу почали приділяти достатньо уваги стабілізації психологічного здоров'я персоналу та інвестувати на цей напрям значні обсяги коштів [1]. Через

пандемію компанії стали перед необхідністю запровадження дистанційних форм роботи там, де це дозволяє зробити виробничий процес, або розробки і запровадження гібридних форм зайнятості. При цьому річний досвід показав, що дистанційна форма дозволяє суттєвим чином скоротити виробничі витрати та непродуктивні втрати часу, віддалено проводити значну кількість заходів професійного розвитку і тим самим підвищити рівень продуктивності праці персоналу. Тому не виключено, що дана форма організації праці залишиться і надалі. Водночас за таких умов виникає потреба у запровадженні інструментів віддаленого поєднання працівників до ефективної команди, забезпечення гендерної та расової рівності, створення широких можливостей для пошуку, розвитку та мобільності талантів. Залишається досить високим попит на висококомпетентних професіоналів, що мають розвинені фахові, соціально-комунікативні та цифрові навички, що забезпечує універсальність та взаємозамінність працівників.

Ринок праці України у 2021 р. продовжує перебувати у кризовому стані через збереження тенденцій падіння рівнів соціально-економічних індикаторів розвитку країни в наслідок посилення рівня захворюваності на COVID-19 й важкості протікання їх випадків. Так, за період січень-вересень 2021 р. фізичний обсяг продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами скоротився на 13,8% порівняно із відповідним періодом 2020 р., та одночасно відбулося зростання споживчих цін на товари та послуги на 9%. До того ж, у першому кварталі 2021 р. рівень безробіття населення віком 15-70 років за останні п'ять років досяг рекордного значення у 10,5% [2].

Потреба у використанні віддалених форм роботи все ще залишалася дуже високою і тому існувала нагальна потреба у нормативно-законодавчому регулюванні нових підходів до організації праці на підприємствах України. З цією метою у лютому 2021 р. було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення правового регулювання дистанційної роботи», відповідно до якого до чинного законодавства було внесено зміни щодо регулювання двох форм організації праці – надомної та дистанційної. Відповідно до Закону на період встановлення карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням COVID-19 роботодавець може доручити працівнику виконувати протягом певного періоду роботу, яка визначена трудовим договором, вдома, а також надавати працівнику, за його згодою відпустку.

Складна економічна ситуація в країні та різке зростання вартості палива через підвищення світових цін на нафту, змушують підприємства і надалі оптимізувати витратну політику. У цьому контексті під оптимізацію підпадає і кадровий склад підприємств, метою якої є збереження лише тих працівників, які мають високий потенціал зростання та здатні генерувати прибуток. Всі інші функції, якщо доведено необхідність їх збереження, передаються на аутсорсинг. Спостерігається скорочення рівня матеріальної мотивації.

Зростання рівня безробіття викликало відповідну тенденцію посилення конкуренції на ринку праці. Так кількість резюме, поданих в середньому на одну вакансію збільшилася у 2-3 рази відповідно до попереднього року. При цьому, враховуючи той факт, що під скорочення, у першу чергу, потрапили вузькопрофільні фахівці у сфері HR-управління, маркетингу, IT, HoReCa, адміністративний персонал, фахівці з продажу, то фаховий рівень безробітного населення в країні значно підвищився. Загальний стан ринку праці у 2021 р. характеризується невизначеністю та швидкою зміною попиту на представників різних професій при досить низькому рівні попиту.

Література

1. HR Trends for 2021. URL: <https://goroundtable.com/blog/hr-trends-for-2021/>
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

КАПІНОС Г. І., ЛАРІОНОВА К. Л.

Хмельницький національний університет

РИНОК ПРАЦІ В УМОВАХ МАСШТАБНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ГЕНЕЗИС І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Основний зміст трансформаційних перетворень в Україні полягає в переході до комплексної та цілісної економічної системи, яка функціонує на ринковій основі. Ринок праці в даній системі займає важливе місце. Нами було проаналізовано основні етапи трансформації національного ринку праці за роки незалежності (таблиця 1) та виявлено характерні риси кожного з них.

Наукове електронне видання

**«ПРОБЛЕМАТИКА ТА
ІННОВАЦІЙНА ПАРАДИГМА
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, БІЗНЕСУ
ТА HR-ІНЖИНІРИНГУ»**

**Збірник тез доповідей І Міжнародної
науково-практичної конференції
11-12 листопада 2021 року
Українською, англійською та російською мовами**

Гарн. Times New Roman. Обл.-вид. арк. 18,85

В авторській редакції

Всі права захищені.

*Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.
Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.*

Випущено: ФОП Мельник А.А.

м. Хмельницький, вул. Чорновала, 37

т/ф (0382) 74-69-49, 74-32-22

Свідцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення
України про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
вигоцівників і розповсюджувачів видавничої продукції.

Серія ДК № 1942 від 15.09.2008р.

pruvatna.druk@gmail.com